

[Akceptuje](#)

W ramach naszej witryny stosujemy pliki cookies w celu świadczenia państwu usług na najwyższym poziomie, w tym w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb. Korzystanie z witryny bez zmiany ustawień dotyczących cookies oznacza, że będą one zamieszczone w Państwa urządzeniu końcowym. Możecie Państwo dokonać w każdym czasie zmiany ustawień dotyczących cookies. Więcej szczegółów w naszej [Polityce Prywatności](#)

[Portal](#) [Informacje](#) [Katalog firm](#) [Praca](#) [Szkolenia](#) [Wydarzenia](#) [Porównania międzylaboratoryjne](#)
[Kontakt](#)

[Laboratoria](#)
[.net](#)
[Innowacje](#)
[Nauka](#)
[Technologie](#)

[Logowanie](#) [Rejestracja](#) [pl](#)

Newsletter

zapisz się

Naukowy styl życia

Nauka i biznes

- [Nowe technologie](#)
- [Felieton](#)
- [Tygodnik "Nature"](#)
- [Edukacja](#)
- [Artykuły](#)
- [Przemysł](#)

[Strona główna](#) > [Informacje](#)

Polscy badacze zdobyli unijne nagrody

Uroczystość wręczenia wyróżnień odbyła się 7 marca w Brukseli, w obecności niemieckiej minister ds. edukacji i badań, dr Annette Schawan i europejskiego komisarza ds. badań naukowych i rozwoju, dr Janeza Potočnika. Ceremonia zbiegła się z obchodami 50-lecia badań naukowych w Unii Europejskiej.

Nagroda Kartezjusza istnieje od 2000 r. Przyznawana jest za wybitne osiągnięcia naukowe lub techniczne we wszystkich dziedzinach nauki. Ubiegać o nią mogą się międzynarodowe zespoły z krajów członkowskich i stowarzyszonych. Od 2004 roku nagroda przyznawana jest także w dziedzinie popularyzacji nauki. Jej zadaniem jest promowanie badań europejskich, stymulowanie wzrostu zainteresowania społeczeństw wynikami naukowymi oraz zachęcanie młodych ludzi do kariery naukowej.

W tym roku nagrodę podzielono między trzy projekty. W jednym z nich, dotyczącym stereoskopowych systemów wysokich energii, uczestniczą polscy naukowcy - prof. Michał Ostrowski z Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz dr Bronisław Rudak z Centrum Astronomicznego im. M. Kopernika Polskiej Akademii Nauk w Warszawie.

System Stereoskopowy Wysokich Energii (High Energy Stereoscopic System, HESS) to zespół czterech teleskopów, który zrewolucjonizował dotychczasowe metody obserwacji astronomicznej i przyczynił się do poszerzenia wiedzy o Drodze Mlecznej i Wszechświecie. Umożliwia przestrzenną obserwację lawiny cząstek i pozwala określać energię oraz kierunek kosmicznych promieni gamma (fotonów o energiach 100 mld razy większych niż światło widzialne).

W prace nad nim, oprócz dwóch Polaków, zaangażowanych jest ok. stu badaczy z Czech, Francji, Irlandii, Niemiec, Wielkiej Brytanii, Armenii, Namibii i RPA. Przy wsparciu unijnym zaprojektowali oni i zbudowali system, stworzyli kompleksowe programy komputerowe niezbędne do zbierania i analizy danych, a także organizowali szkolenia dla młodych astronomów i astrofizyków.

Drugi z nagrodzonych projektów - HYDROZOL - dotyczył metod uzyskiwania wodoru z wykorzystaniem energii słonecznej, co umożliwiłoby ekologiczne pozyskiwanie energii, a trzeci - APOPTOSIS - przyczynił się do lepszego zrozumienia procesu zaprogramowanej śmierci komórki (apoptozy), umożliwiając opracowywanie nowych metod w leczeniu nowotworów i AIDS.

Do finału zakwalifikowano również pięć innych projektów: NEMABS (uzyskanie jasnego obrazu cząsteczek poprzez ich barwienie), QGATES (stosowanie mechaniki kwantowej w przetwarzaniu informacji), TAMRAM (pamięć operacyjna wykorzystująca technologię zapisu magnetycznego), DYNAQPRIM (dynamika białek w jądrze komórki) oraz GLOBALIFE (drogi życiowe w procesie globalizacji).

Tegorocznych laureatów wyłoniono spośród 66 zgłoszonych. Wybrało ich międzynarodowa komisja, składająca się z 22 wybitnych naukowców z 11 państw UE oraz Brazylii, Maroko, Rosji i Turcji. Obradom jury przewodniczyła była minister Francji ds. UE i astronautka Europejskiej Agencji Kosmicznej - Claudie Haigneré.

[PAP - Nauka w Polsce, Katarzyna Pawłowska](https://laboratoria.net/aktualnosci/4729.html)
<https://laboratoria.net/aktualnosci/4729.html>

21-05-2026

[Nowy wzór elektronicznej legitymacji studenckiej](#)

Resort nauki udostępnił go.

21-05-2026

[Kleszcz to tylko pośrednik](#)

Krętki Borrelia to częściowo „prezent” od gryzoni i ptaków.

21-05-2026

[Pod względem leczenia czerniaka Polska w czołówce Europy](#)

W ciągu 8 lat przeżywalność pacjentów z tym nowotworem wzrosła o 20 proc.

21-05-2026

[Przyszłość pszczół zależy od ochrony ich naturalnych siedlisk](#)

Bez zapylaczy nie ma części produkcji żywności.

21-05-2026

Powstała niewidzialna elektroda dla podczerwieni

Elektrodę, która przepuszcza aż 94 proc. promieniowania podczerwonego.

21-05-2026

Choroby serca mogą zaczynać się już w czasie życia płodowego

To wynik badania, w którym brało ponad tysiąc par matka-dziecko.

21-05-2026

Problemy ze snem związane z ryzykiem choroby Alzheimera u kobiet

Informuje „Journal of Prevention of Alzheimer's Disease”.

21-05-2026

Zespół policystycznych jajników zmienił nazwę

Informuje "The Lancet".

Informacje dnia: [Nowy wzór elektronicznej legitymacji studenckiej](#) [Kleszcz to tylko pośrednik](#) [Pod względem leczenia czerniaka](#) [Polska w czołówce Europy](#) [Przyszłość pszczół zależy od ochrony ich naturalnych siedlisk](#) [Powstała niewidzialna elektroda dla podczerwieni](#) [Choroby serca mogą zaczynać się już w czasie życia płodowego](#) [Nowy wzór elektronicznej legitymacji studenckiej](#) [Kleszcz to tylko pośrednik](#) [Pod względem leczenia czerniaka](#) [Polska w czołówce Europy](#) [Przyszłość pszczół zależy od ochrony ich naturalnych siedlisk](#) [Powstała niewidzialna elektroda dla podczerwieni](#) [Choroby serca mogą zaczynać się już w czasie życia płodowego](#) [Nowy wzór elektronicznej legitymacji studenckiej](#) [Kleszcz to tylko pośrednik](#) [Pod względem leczenia czerniaka](#) [Polska w czołówce Europy](#) [Przyszłość pszczół zależy od ochrony ich naturalnych siedlisk](#) [Powstała niewidzialna elektroda dla podczerwieni](#) [Choroby serca mogą zaczynać się już w czasie życia płodowego](#)

Partnerzy